

Výlet č. 3 (úterý 5.8. 2025)

Trasa N

Strážnice, žst. (182 m) – červená – Strážnice, nám. (177 m) **(0,5 km)** – žlutá – Strážnice, u Skalické brány (176 m) **(1,5 km)** – žlutá – Čerp. stanice Žerotín (186 m) **(2 km)** – žlutá – Pod Žerotínem (200 m) **(4 km)** – žlutá – Stračinky (245 m) **(5,3 km)** – naučná stezka – Radějov, bus (237 m) **(7,5 km)** – žlutá – Travičná, rozhl. (372 m) **(9 km)** – červená – Pod Šumárníkem (331 m) **(10,5 km)** – žlutá – Lučina, bus (289 m) **(11 km)** – žlutá – Lučina, Járkovec (298 m) **(11,5 km)** – žlutá – Kněždub. háj, rozc. (355 m) **(13 km)** – žlutá – Kněždub, Slováký Slavín (186 m) **(15,2 km)** – žlutá – Kněždub, bus (184 m) **(15,5 km)**

Trasa S

Tvarožná Lhota, bus (197 m) – červená – Travičná, rozhl. (372 m) **(2,5 km)** – žlutá – Radějov, bus (237 m) **(4 km)** – zelená – Radějovská obora, brána (360 m) **(6,5 km)** – zelená – Radějov. obora, Kútky (370 m) **(9 km)** – zelená – Kněžské hory (507 m) **(11,5 km)** – červená – Bukovina (583 m) **(12,5 km)** – červená – Žalostiná, Chalupovci (590 m) **(14 km)** – červená – Bílá studna, rozc. (545 m) **(16 km)** – zelená – Vojšické louky (427 m) **(17,5 km)** – zelená – Lučina, Járkovec (298 m) **(21 km)** – zelená – Lučina, bus (289 m) **(21,5 km)** – žlutá – Pod Šumárníkem (331 m) **(22 km)** – žlutá – Šumárník (331 m) **(22,5 km)** – žlutá – Kněždub, bus (184 m) **(25,5 km)**

Trasa V

Strážnice, žst. (182 m) – neznačeno – Čerp. stanice Žerotín (186 m) **(1,5 km)** – žlutá – Pod Žerotínem (200 m) **(3,5 km)** – žlutá – Stračinky (245 m) **(4,8 km)** – žlutá – Žerotín, kaple (302 m) **(5,5 km)** – žlutá – Vrchy, rozc. (390 m) **(7,5 km)** – žlutá – Mlýnky, lávka (262 m) **(8,5 km)** – zelená – Fráterka, pořov. chata (376 m) **(10,5 km)** – zelená – Kamenná bůda, chata (520 m) **(13 km)** – zelená – Čupy, rázc. (574 m) **(14 km)** – červená – Koválovské lúky (570 m) **(15 km)** – červená – Machnáč (472 m) **(17 km)** – červená – Kněžské hory (507 m) **(20,5 km)** – červená – Bukovina (583 m) **(21,5 km)** – modrá – Návdanky, rozc. (457 m) **(24 km)** – modrá – Lučina, bus (289 m) **(26,5 km)** – žlutá – Pod Šumárníkem (331 m) **(27 km)** – červená – Travičná, rozhledna (372 m) **(28,5 km)** – červená – Tvarožná Lhota, bus (197 m) **(31 km)**

Možnosti občerstvení

Strážnice, Tvarožná Lhota, Radějov, Lučina, Kněždub

Turistická přístřeší a odpočívadla: Pod Žerotínem, Žerotínská kaple, Mlýnky, Fráterka, Kamenná bůda, Pod Travičnou, rozhledna Travičná, Radějov, Bílá studna, Lučina, Kněždubský háj, Kněždub

Spojení (úterý 5.8. 2025)

vlak Bzenec (7:56, 8:49) – Veselí nad Moravou (8:04, 8:58 **přestup**)
vlak Veselí nad Moravou (8:07, 9:03) – Strážnice (8:16, 9:12)

vlak Bzenec (8:49) – Veselí nad Moravou (8:58 **přestup**)
bus Veselí nad Moravou, žel. st. (9:17) – Tvarožná Lhota (9:45)

bus Kněždub (13:19, 14:21, 14:49, 15:19, 15:49, 16:49, 17:49) –
– Veselí nad Moravou, žel. st. (13:44, 14:46, 15:14, 15:44, 16:14, 17:14, 18:14 **přestup**)
vlak Veselí nad Moravou (13:57, 15:01, 15:25, 15:57, 16:29, 17:57, 18:25) –
– Bzenec (14:05, 15:09, 15:33, 16:05, 16:37, 18:05, 18:33)

bus Kněždub (15:15) – Strážnice, aut. st. (15:27 **přestup**)
bus Strážnice, aut. st. (15:45) – Bzenec, nám. (16:01)

bus Kněždub (16:49) – Veselí nad Moravou, žel. st. (17:14 **přestup**)
bus Veselí nad Moravou, žel. st. (17:33) – Bzenec, nám. (17:53)

bus Tvarožná Lhota (15:46, 16:46, 17:46) – Veselí nad Moravou, žel. st. (16:14, 17:14, 18:14 **přestup**)
vlak Veselí nad Moravou (16:29, 17:57, 18:25) – Bzenec (16:37, 18:05, 18:33)

bus Tvarožná Lhota (16:46) – Veselí nad Moravou, žel. st. (17:14 **přestup**)
bus Veselí nad Moravou, žel. st. (17:33) – Bzenec, nám. (17:53)

Zajímavosti a pamětihodnosti

Strážnice – město (5390 obyvatel), od r. 1990 městská památková rezervace, první zmínka r. 1302, kolem r. 1450 založeno nové sídlo kolem hradu, kde v r. 1458 vydal Jiří z Poděbrad Uhrům zajatého krále Matyáše Korvína, v r. 1499 Strážnice povýšena na město, v letech 1541-56 dobudováno opevnění (celé město obehnané valem a vodním příkopem, vstupy do města od Skalce a Veselí nad Moravou zabezpečeny 2 bránami a bočními baštami), barokní farní bezvěžový kostel sv. Martina vystavěn v l. 1720-25, u kostela samostatně stojící 4-patrová pozdně renesanční strážní věž (zvonice) z doby kolem r. 1615 s hodinovým strojem z r. 1900, v r. 1577 vznikl ve městě bratrský sbor, špitál a škola, kterou navštěvoval též Jan Ámos Komenský, v r. 1628 z města vyhnání nekatolíti kněží a v roce 1633 povolán katolický řád piaristů, kteří v místě bratrského areálu zakládají piaristický klášter s barok. farním poutním kostelem Nanebevzetí P. Marie z let 1742-45, dominantou města trojkřídlý třípatrový novorenesanční zámek s pozdně klasicistními prvky a rondelovou nárožní čtyřpatrovou věží, vznikl z pův. gotického hradu z doby kolem r. 1265, zámek je sídlem Národního ústavu lid. kultury (NULK) - prohlídky hist. zámeckých interiérů (knihovna s 13 tis. svazky, nejnověji zámecká kaple) a stále expozice "Hudební nástroje v lidové kultuře", v rozsáhlém zámeckém anglickém parku z 1. pol. 19. st. s amfiteátry drobné sakrální lidové objekty zdobené slováckými motivy (výklenková kaple sv. J. Nepomuckého, kaple P. Marie), v parku se již od r. 1946 koná Mez. folklórní festival, jz. od zám. areálu provozuje NULK Skanzen Strážnice (Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy) se souborem více než 60 přenesených lidových obytných i hospodářských objektů z různých oblastí a různého zaměření, u jižní hranice zámeckého parku židovský hřbitov zal. ve 2. pol. 17. st., součástí hřbitova je klasicistní synagoga z r. 1804, ve dvoukřídlém patrovém původně renesančním měšťanském domě z konce 16. st. s mansard. střechou sídlí od r. 1995 Městské muzeum, mim. cennou tech. památkou je patrový pův. gotický býv. vodní mlýn z 16. st. s pozdějšími úpravami na parní válcový mlýn a od 30. let 20. st. elektrický mlýn provozovaný do r. 1975, modrotisková dílna zal. v roce 1906 nabízí prohlídky výroby tradiční textilie speciální unikátní modrotiskovou technologii, zapsanou v r. 2018 na seznam nehmotného kulturního dědictví UNESCO; **Žerotín** (322 m) – návrší s dalekými výhledy, které v minulosti sloužilo jako strážní stanoviště v rámci obran. systému města Strážnice, je pojmenované po význam. rodu Žerotínů, jejichž působení v 16. a poč. 17. st. znamenalo vrchol rozvoje vinohradnictví a vinařství na Strážnicku, svahy návrší jsou porostlé vinicemi, mimo jiné se zde pěstuje vzácná stará odrůda bílého vína zv. Frašták, kaple P. Marie vystavěna v letech 1947-49 jako dík za uzdravení 5-měsíčního syna kožešníka Jana Hrdého ze Strážnice, Hotařská buda s expozicí o vinohradnictví a vinařství v bývalém domku hlídače vinohradů (hotaře), stejnojmenná přír. památka (1,86 ha, vyhl. r. 1987) chráníci fragment lesostepi s příroz. společenstvy vzácných teplomilných druhů rostlin (hvězdnice chlumní, vstavač bílý) a živočichů (motýl otakárek ovocný, tesařík bukový, jedovatý brouk majka); **Radějov** – obec jv. směrem od Strážnice, dominantou novorománský kostel sv. Cyrila a Metoděje vysvěcený v r. 1912, jz. od obce na Holém vrchu (389 m) 9 m vysoká dřevěná rozhledna z r. 2015 a v pořadí druhá tzv. stromová kaple v ČR zv. Kaple ve větru - duchovní místo vzniklé v listopadu 2016 vysazením 11 jeřábů na půdorysu kruhové kaple, u obce rozsáhlá soukromá obora (1600 ha) zřízená v r. 1989 k chovu dančí a jelení zvěře, delší dobu problematická možnost průchodu oborou (zákazy), na území obory přír. rezervace Kútky (67,41 ha, vyhl. v r. 1987) chráníci zbytek luhových stepí a karpát. luk s typickou flórou a faunou, v obci informační centrum; **Žalostiná** (621 m) – nejv. vrchol Žalostinské vrchoviny se 7 m vysokou dřev. volně přístupnou rozhlednou z r. 2010, stejnojmenná přír. památka a evropsky významná lokalita (2,12 ha, vyhl. r. 1994) chrání v místě býv. sesuvu mokřad s bezobratl. živočichy a pestrými společenstvy rostlin vč. vstavačovitých; **Čertoryje** – národní přírodní rezervace a evropsky významná lokalita (334,12 ha, vyhl. r. 1987) chráníci komplex typických bělokarpatských luk a luhových stepí s výskytem vzácných a ohrožených teplomilných druhů rostlin (významná lokalita vstavačovitých, zvláště střešníku pantoflíčku, dále mečík bahenní, silně ohrožený bodlák srpovník karbincolistý) a živočichů (různé druhy motýlů, roháč obecný, tesařík obrovský), jedno z nejceněnějších území CHKO Bílé Karpaty; **Travičná** (380 m) – vrch s 53 m vysokou ocel. telekomunikační věží z roku 2000, sloužící od r. 2001 též jako rozhledna, z vyhlídkového ochozu ve výšce 34 m panoramatický výhled, ve vestibulu rozhledny volně přístupná "Expozice oskoruše" (otevřeno v provozní době rozhledny), pod rozhlednou výletní areál Salaš Travičná s malým oskerušovým arboretem; **Tvarožná Lhota** – obec Slovácké vinař. podoblasti, funkcionalistický filiální kostel sv. Anny pochází z l. 1932-33, u kostela drobná kaple P. Marie Svatohostýnské z 19. st., rolnický dům (čp. 187) je cenným dochovaným dokladem lidové architektury Horňácka z 2. pol. 19. st. - v pam. chráněném přízemním

hliněném domě z vepřovic expozice venkovského života a výroby tvarohu, památkou též zděná patrová čtvercová zvonice z poč. 19. st., pro region Slovácka je typickou starou ovocnou dřevinou mohutný strom jeřáb oskeruše, místně zv. oskoruše, v obci v sobotu po Velikonocích tradiční Slavnost oskoruší, jv. od obce v rekreační oblasti u vodní nádrže Lučina turistické informační centrum; **Šumárník** (398 m) – na vrcholu s výhledem na Dolnomoravský úval pravěké hradiště s dochovanými valy, kromě velkého pohřebiště zde též nalezeny mince se znakem římského císaře Marca Aurelia; **Kněždub** – obec Slovácké vinařské podoblasti, zdejšími rodáky jsou umělci, kteří svými díly z prostředí rodného kraje proslavili folklór Slovácka - kromě malíře Antoše Frolky jsou to malíř a grafik Joža Uprka a jeho bratr sochař Franta Uprka, rodný dům bratří Uprků (památkově chráněný významný doklad mladší formy přízemního hliněného domu z pol. 19. st.) se nachází v řadové zástavbě, všichni umělci jsou pochováni na míst. hřbitově zv. Slovácký Slavín s novorománským farním kostelem sv. Jana Křtitele z r. 1898, jižně od obce 2 drobné kaple - pam. chráněná barokní kaple sv. Martina z pol. 18. st. a nad vinicemi novodobá kaple sv. Urbana (patron vinařů) dat. 2000